Parlament Europejski
2024-2029

TEKSTY PRZYJĘTE

P10_TA(2026)0077

Strategia rozszerzenia UE

Rezolucja Parlamentu Europejskiego z dnia 11 marca 2026 r. w sprawie strategii rozszerzenia UE (2025/2110(INI))

Parlament Europejski,

– uwzględniając Traktat o Unii Europejskiej (TUE), w szczególności jego art. 49,

– uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE),

– uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z 23–24 czerwca 2022 r., 29–30 czerwca 2023 r., 26–27 października 2023 r., 14–15 grudnia 2023 r., 27 czerwca 2024 r. i 17 grudnia 2024 r. oraz konkluzje prezydencji Rady Europejskiej z Kopenhagi z 21–22 czerwca 1993 r., znane również jako kryteria kopenhaskie,

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie trzydziestolecia kryteriów kopenhaskich: nowy impuls dla polityki rozszerzenia UE[1],

– uwzględniając układy o stowarzyszeniu między UE a Albanią[2], Bośnią i Hercegowiną[3], Gruzją[4], Kosowem[5], Republiką Mołdawii[6]

---

1 Dz.U. C, C/2024/4173, 2.8.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/4173/oj.
2 Dz.U. L 107 z 28.4.2009, s. 166, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2009/332/oj.
3 Dz.U. L 164 z 30.6.2015, s. 2, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2015/997/oj.
4 Dz.U. L 261 z 30.8.2014, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/494/oj.
5 Dz.U. L 71 z 16.3.2016, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2016/342/oj.
6 Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/492/oj.

(„Mołdawia”), Czarnogórą[7], Macedonią Północną[8], Serbią[9], Turcją[10] i Ukrainą[11],

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 4 listopada 2025 r. pt. „Komunikat z 2025 r. w sprawie polityki rozszerzenia UE” (COM(2025)0690) oraz poprzednie coroczne komunikaty w tej sprawie,

– uwzględniając swoje rezolucje w sprawie sprawozdań Komisji za lata 2023 i 2024 dotyczących Kosowa[12], Serbii[13], Albanii[14], Bośni i Hercegowiny[15], Macedonii Północnej[16], Czarnogóry[17], Ukrainy[18], Mołdawii[19], Gruzji[20] i Turcji[21],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 marca 2024 r. w sprawie zacieśnienia stosunków między UE a Armenią oraz potrzeby zawarcia porozumienia pokojowego między Azerbejdżanem a Armenią[22],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie pogłębienia integracji europejskiej z myślą o przyszłym rozszerzeniu[23],

– uwzględniając komunikat Komisji z dnia 20 marca 2024 r. pt. „Reformy poprzedzające rozszerzenie oraz przegląd polityki” (COM(2024)0146),

– uwzględniając swoje zalecenie z dnia 23 listopada 2022 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela

---

7 Dz.U. L 108 z 29.4.2010, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2010/224/oj.
8 Dz.U. L 84 z 20.3.2004, s. 13, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2004/239(2)/oj.
9 Dz.U. L 278 z 18.10.2013, s. 16, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2013/490/oj.
10 Dz.U. L 361 z 31.12.1977, s. 29, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/1964/732/oj.
11 Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_internation/2014/295/oj.
12 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0094.
13 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0093.
14 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0155.
15 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0156.
16 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0157.
17 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0130.
18 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0175.
19 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0131.
20 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0158.
21 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0092.
22 Dz.U. C, C/2024/6555, 12.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6555/oj.
23 Dz.U. C, C/2024/6746, 26.11.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/6746/oj.

Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie nowej strategii rozszerzenia UE[24],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1529 z dnia 15 września 2021 r. ustanawiające Instrument Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III)[25],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1449 z dnia 14 maja 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego na Bałkanach Zachodnich[26],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/792 z dnia 29 lutego 2024 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu na rzecz Ukrainy[27],

– uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2025/535 z dnia 18 marca 2025 r. w sprawie ustanowienia Instrumentu Wsparcia Reform i Wzrostu Gospodarczego w Republice Mołdawii[28],

– uwzględniając konkluzje prezydencji z posiedzenia Rady Europejskiej w Salonikach w dniach 19–20 czerwca 2003 r.,

– uwzględniając oświadczenia ze szczytów UE–Bałkany Zachodnie z 17 maja 2018 r. w Sofii, z 6 maja 2020 r. w Zagrzebiu, z 6 października 2021 r. w Brdzie pri Kranju, z 6 grudnia 2022 r. w Tiranie, z 13 grudnia 2023 r. w Brukseli i z 18 grudnia 2024 r. w Brukseli,

– uwzględniając proces berliński zapoczątkowany 28 sierpnia 2014 r.,

– uwzględniając wspólne deklaracje ze szczytów Partnerstwa Wschodniego z 7 maja 2009 r. w Pradze, z 29–30 września 2011 r. w Warszawie, z 28–29 listopada 2013 r. w Wilnie, z 21–22 maja 2015 r. w Rydze, z 24 listopada 2017 r. w Brukseli i z 15 grudnia 2021 r. w Brukseli,

– uwzględniając swoje zalecenie z dnia 19 czerwca 2020 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie

---

24 ***Dz.U. C 167 z 11.5.2023, s. 105.***

25 Dz.U. L 330 z 20.9.2021, s. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2021/1529/oj.

26 Dz.U. L, 2024/1449, 24.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1449/oj.

27 Dz.U. L, 2024/792, 29.2.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/792/oj.

28 Dz.U. L, 2025/535, 21.3.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2025/535/oj.

Partnerstwa Wschodniego przed szczytem w czerwcu 2020 r.[29],

– uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 22 października 2025 r. w sprawie polaryzacji i zaostrzenia represji w Serbii rok po tragedii w Nowym Sadzie[30],

– uwzględniając swoją rezolucję z dnia 13 lutego 2025 r. w sprawie pogarszającej się sytuacji politycznej w Gruzji[31],

– uwzględniając wspólny komunikat Komisji oraz wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z dnia 29 listopada 2023 r. pt. „Stan stosunków politycznych, gospodarczych i handlowych między UE a Turcją” (JOIN(2023)0050),

– uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Regionów z dnia 2 kwietnia 2025 r. w sprawie pakietu rozszerzeniowego Komisji na 2024 r. – Bałkany Zachodnie i Turcja,

– uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego 01/2022 z dnia 10 stycznia 2022 r. pt. „Wsparcie UE na rzecz praworządności na Bałkanach Zachodnich – pomimo poczynionych wysiłków wciąż występują zasadnicze problemy”,

– uwzględniając sprawozdania Komisji na temat praworządności z 2024 i 2025 r.,

– uwzględniając art. 55 Regulaminu,

– uwzględniając sprawozdanie Komisji Spraw Zagranicznych (A10-0016/2026),

A. mając na uwadze, że w ostatnich latach niektóre kraje kandydujące poczyniły znaczne postępy w procesie przystąpienia do UE; mając na uwadze, że dziewięć z dziesięciu krajów, które obecnie chcą przystąpić do UE, ma status kraju kandydującego, a niektóre z nich posiadają go od wielu lat; mając na uwadze, że rozpoczęcie negocjacji akcesyjnych z Ukrainą i Mołdawią nadało polityce rozszerzenia nowy impuls;

B. mając na uwadze, że rozszerzenie jest jednym z potężniejszych narzędzi polityki zagranicznej i geopolitycznej UE oraz pozostaje główną siłą napędową długoterminowego bezpieczeństwa, pokoju, stabilności i dobrobytu w Europie opartych na wspólnych wartościach demokratycznych; mając na uwadze, że rozszerzenie stanowi historyczną i jedyną w swoim rodzaju szansę, która przynosi

---

29 Dz.U. C 362 z 8.9.2021, s. 114.
30 Teksty przyjęte, P10_TA(2025)0248.
31 Dz.U. C, C/2025/2251, 29.4.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/2251/oj.

istotne korzyści społeczno-gospodarcze, polityczne i w dziedzinie bezpieczeństwa zarówno UE, jak i krajom objętym procesem rozszerzenia;

C. mając na uwadze, że według najnowszego badania Eurobarometr dotyczącego rozszerzenia 56 % obywateli UE popiera dalsze rozszerzenie Unii Europejskiej, a Ukraina jest kandydatem, którego przystąpienie – gdy tylko spełni ona wszystkie kryteria członkostwa – ankietowani popierali najczęściej;

D. mając na uwadze, że zgodnie ze sprawozdaniem z badania Eurobarometr istnieje przekonanie, że poprzednie rundy rozszerzenia przyniosły największe korzyści w takich obszarach jak wzrost gospodarczy i konkurencyjność, a w dalszej kolejności – wzmocnienie globalnych wpływów UE oraz poprawa bezpieczeństwa i obrony;

E. mając na uwadze, że sam w sobie proces akcesyjny przynosi wymierne rezultaty, a UE pozostaje głównym partnerem politycznym, gospodarczym i handlowym krajów objętych procesem rozszerzenia; mając na uwadze, że po wejściu w życie układów o stabilizacji i stowarzyszeniu całkowita wartość wymiany handlowej między Bałkanami Zachodnimi a UE wzrosła o 62 %; mając na uwadze, że pogłębione i kompleksowe umowy o wolnym handlu pomogły Mołdawii Ukrainie zarówno w transformacji handlu, jak i rozwoju gospodarczym, zwiększając ich wymianę handlową odpowiednio o 65,4 % i 64,7 %;

F. mając na uwadze, że pełnoskalowa wojna napastnicza Rosji przeciwko Ukrainie stanowi poważne zagrożenie dla bezpieczeństwa na kontynencie europejskim i poza nim, co pokazuje, że brak rozszerzenia wiąże się ze znacznymi kosztami strategicznymi oraz zagraża bezpieczeństwu i stabilności na naszym kontynencie; mając na uwadze, że stagnacja procesu rozszerzenia w ostatnich latach stworzyła próżnię i otworzyła pole do działania Rosji i Chinom oraz innym szkodliwym podmiotom spoza UE; mając na uwadze, że Rosja celowo ingeruje w sytuację w krajach Partnerstwa Wschodniego i Bałkanów Zachodnich za pomocą operacji hybrydowych, w tym ingerencji w wybory oraz zagranicznych manipulacji informacjami i ingerencji w informacje, dążąc do zahamowania procesu akcesyjnego tych krajów i stwarzając zagrożenie dla bezpieczeństwa zarówno obu tych regionów – przez nielegalną okupację części terytorium trzech krajów kandydujących – jak i całego kontynentu;

G. mając na uwadze, że niebezpiecznie rosną wpływy Chin – od uzależniania pod względem gospodarczym po współpracę w dziedzinie bezpieczeństwa, zwłaszcza na Bałkanach Zachodnich i w Gruzji – ponieważ kraj ten nadal wykorzystuje niestabilność polityczną i słabość instytucjonalną w kilku krajach objętych procesem rozszerzenia, aby utrudniać im drogę do integracji z UE i

osłabiać demokratyczne rządy;

H. mając na uwadze, że rozszerzenie jest procesem opartym na osiągnięciach, którego fundamentem pozostaje nieodwracalny postęp w dziedzinie praworządności, demokracji i podstawowych wartości; mając na uwadze, że przystąpienie poszczególnych państw do UE zależy od trwałych, pogłębionych i nieodwracalnych reform w najważniejszych obszarach, począwszy od praworządności i funkcjonowania instytucji demokratycznych; mając na uwadze, że o harmonogramie przystąpienia decyduje jakość niezbędnych reform, jakie podejmuje dane państwo;

I. mając na uwadze, że UE pozostaje największym inwestorem i darczyńcą pomocy finansowej, przekazując środki za pomocą Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III), Planu gospodarczo-inwestycyjnego dla Bałkanów Zachodnich, Instrumentu na rzecz Bałkanów Zachodnich, Instrumentu na rzecz Ukrainy, Instrumentu na rzecz Mołdawii, Instrumentu Sąsiedztwa oraz Współpracy Międzynarodowej i Rozwojowej (ISWMR) – „Globalny wymiar Europy” oraz w ramach swojej pomocy makrofinansowej;

J. mając na uwadze, że dostosowanie się krajów kandydujących do unijnej wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa (WPZiB) pozostaje jednym z najważniejszych warunków przystąpienia do Unii;

K. mając na uwadze, że zasady podejmowania decyzji w sprawie rozszerzenia określono w art. 49 TUE oraz w ramach negocjacyjnych opracowanych dla każdego kraju kandydującego;

L. mając na uwadze, że Parlament pozostaje wiarygodnym partnerem krajów przystępujących i orędownikiem procesu rozszerzenia umożliwiającego przeprowadzenie reform instytucjonalnych i społeczno-gospodarczych z korzyścią dla obywateli;

Geostrategiczny wymiar rozszerzenia

1. ponownie podkreśla, że rozszerzenie to strategiczna odpowiedź na nową rzeczywistość geopolityczną oraz inwestycja o kluczowym znaczeniu dla bezpieczeństwa i stabilności UE w obliczu pełnoskalowej wojny napastniczej Rosji przeciwko Ukrainie, powtarzających się naruszeń granic, ataków hybrydowych i innych wrogich działań wobec sąsiadów UE, jak również pozostałych wspólnych wyzwań geopolitycznych, które wymagają długoterminowej politycznej wizji demokratycznej i śmiałych decyzji oraz działań zmierzających do realizacji projektu europejskiego;

2. przypomina, że na rozszerzeniu korzystają zarówno obecne, jak i przyszłe państwa członkowskie; podkreśla, że istnieje pilna polityczna potrzeba, by wykazać aktywne zaangażowanie UE w proces rozszerzenia, również w celu zachowania wiarygodności UE wobec krajów objętych procesem rozszerzenia i ich społeczeństw;

podkreśla, że rozszerzenie UE wzmocni bezpieczeństwo i gospodarkę Europy; raz jeszcze podkreśla, że przyszłość Bałkanów Zachodnich, Ukrainy i Mołdawii jest w UE, zgodnie z aspiracjami ich mieszkańców; podkreśla, że brak rozszerzenia wiązałby się z większymi kosztami niż zakończenie tego procesu i że groziłby powstaniem szarych stref geopolitycznych podatnych na niekorzystne wpływy ze strony państw niebędących członkami UE, które usiłują rozszerzyć swoje wpływy polityczne, gospodarcze i strategiczne;

3. zwraca uwagę, że przystąpienie do UE jest kluczowym narzędziem propagowania trwałego pokoju, demokracji, praworządności i praw podstawowych, wspierania pojednania i stabilności w regionie, a także ochrony krajów kandydujących i sąsiedztwa UE przed wrogą ingerencją zagraniczną, szczególnie ze strony Rosji; uważa, że polityka rozszerzenia jest niezbędna z punktu widzenia wpływów UE w czasach większej niestabilności geopolitycznej; podkreśla, że dobrobyt i bezpieczeństwo UE zależą od jej zdolności do obrony demokracji, praworządności, praw człowieka i wielostronnego porządku opartego na zasadach; przypomina o wspólnych więzach kulturowych, historycznym i międzyludzkich, które łączą kraje objęte procesem rozszerzenia i państwa członkowskie;

Priorytety strategiczne rozszerzenia UE: proces oparty na osiągnięciach i warunkowość

4. zadowoleniem przyjmuje postęp osiągnięty w ostatnich latach, dzięki któremu rozszerzenie UE jest prawdopodobne w bliskiej przyszłości; wyraża uznanie dla Czarnogóry i Albanii za znaczne postępy i przyjmuje do wiadomości, że państwa te chciałyby zakończyć negocjacje odpowiednio do końca 2026 r. i do końca 2027 r.; wzywa instytucje UE, w szczególności Radę, do odwzajemnienia tych ambicji, usunięcia przeszkód po stronie UE, a tym samym zwiększenia wiarygodności i przewidywalności procesu, przy pełnym poszanowaniu zasady procesu „ściśle opartego na osiągnięciach”; z zadowoleniem przyjmuje fakt, że Bośnia i Hercegowina ma status kraju kandydującego, i zachęca ten kraj do podjęcia dalszych kroków w celu przeprowadzenia reform;

5. pochwala wyjątkową niezłomność Ukrainy i jej zaangażowanie na rzecz integracji europejskiej pomimo rosyjskiej wojny napastniczej; wzywa UE i jej państwa członkowskie do dalszego wspierania Ukrainy i ubolewa, że Rada nie osiągnęła porozumienia w sprawie wykorzystania zamrożonych rosyjskich aktywów; wyraża uznanie dla Mołdawii, która pomimo ciągłych zagrożeń hybrydowych osiągnęła znaczący postęp na drodze do przystąpienia do UE i pomyślnie zakończyła przegląd zgodności prawa krajowego z prawem unijnym; apeluje o niezwłoczne otwarcie klastrów negocjacyjnych z Ukrainą i Mołdawią oraz wzywa rząd Węgier, by przestał blokować negocjacje w tej sprawie;

6. przypomina, że zgodnie z art. 49 TUE każde państwo europejskie może złożyć wniosek o członkostwo w UE, pod warunkiem że szanuje wartości określone w art. 2 TUE, w tym godność ludzką, wolność, demokrację, równość, praworządność i prawa człowieka, w tym prawa mniejszości; odnotowuje rosnące poparcie dla członkostwa w UE w kilku państwach, które wcześniej przygotowywały się do przystąpienia, w tym w Islandii, planującej przeprowadzić do 2027 r. referendum dotyczące wznowienia rozmów akcesyjnych, i zachęca przywódców UE do dalszego zacieśniania więzi z takimi państwami; zauważa, że 26 marca 2025 r. parlament Armenii przyjął ustawę, którą oficjalnie poparł członkostwo w UE i wezwał rząd tego kraju, by rozpoczął proces przystąpienia do UE, oraz uważa, że trwałe reformy wzmacniające demokrację Armenii mogłyby zapoczątkować przełomowy etap w stosunkach UE–Armenia; wyraża poparcie dla potencjalnych inicjatyw Grenlandii mających wzmocnić jej powiązania polityczne, instytucjonalne i gospodarcze z UE w kontekście rosnącego poparcia dla przystąpienia do UE;

7. przypomina, że poprzednie rundy rozszerzenia sprzyjały znacznemu wzrostowi gospodarczemu zarówno w nowych, jak i starych państwach członkowskich; podkreśla, że swobodny przepływ przyniósł lepsze perspektywy zatrudnienia i wyższe wynagrodzenia oraz ograniczył ubóstwo dzięki przekazom pieniężnym; podkreśla, że rozszerzenie miało pozytywny wpływ na poziom życia dzięki poprawie w takich dziedzinach jak prawo pracy, zdrowie i bezpieczeństwo, równouprawnienie płci, usługi cyfrowe, edukacja i niedyskryminacja;

8. podtrzymuje, że przystąpienie do UE musi zawsze być procesem opartym na osiągnięciach i odwracalnym, a każdego kandydata należy oceniać pod kątem spełnienia kryteriów kopenhaskich, dostosowania się do dorobku prawnego UE i spełnienia wszystkich dodatkowych warunków określonych w ramach rozszerzenia; podkreśla, że droga każdego państwa do integracji z UE powinna być oceniana indywidualnie i że żadnego państwa nie należy wiązać z innym lub traktować jako części pakietu; podkreśla, że jeśli chodzi o wartości i podstawowe zasady UE, nie ma drogi na skróty;

9. podkreśla, że chociaż proces ten powinien stać się bardziej stopniowy i dynamiczny oraz przewidywać jasne cele reform, plany działania i pośrednie harmonogramy, nie może istnieć szybsza droga do członkostwa, ponieważ mogłyby to wpłynąć na integralność procesu akcesyjnego; zauważa, że część krajów kandydujących już wyznaczyła ambitne cele dotyczące zakończenia negocjacji, co należy popierać, o ile będą za tym iść faktyczne reformy;

10. podkreśla, że praworządność, reformy demokratyczne, wolność mediów i prawa podstawowe, w tym prawa mniejszości, muszą stanowić podstawę procesu rozszerzenia; podkreśla znaczenie niezależności sądów, walki z korupcją, włączenia i wsparcia

społeczeństwa obywatelskiego oraz sprzyjającego otoczenia wolnego od zastraszania jako kluczowych warunków wstępnych trwałego postępu na drodze do członkostwa w UE, zwłaszcza w czasach rosnących tendencji autorytarnych; podkreśla, że postępy w kwestiach podstawowych muszą wytyczać kierunek w przypadku wszystkich rozdziałów negocjacyjnych;

11. podkreśla potrzebę osiągnięcia i uwzględnienia kwestii równouprawnienia płci – w tym przez wyeliminowanie przemocy ze względu na płeć i przemocy domowej – oraz ochrony praw dzieci i gwarantowania im dostępu do wysokiej jakości edukacji, a także pełnego wdrożenia zasady niedyskryminacji, w tym wobec społeczności LGBTIQ+ i osób z niepełnosprawnościami, w całym procesie akcesyjnym; zaznacza, że prawa człowieka należy nie tylko chronić przepisami, lecz także konsekwentnie wdrażać w praktyce; podkreśla, że wszystkie kraje objęte procesem rozszerzenia powinny dopilnować, by mniejszości były faktycznie reprezentowane na wszystkich szczeblach władzy, by chroniono ich tożsamość kulturową i językową, by gwarantowano im dostęp do wysokiej jakości edukacji w językach mniejszościowych oraz by skutecznie przeciwdziałano mowie nienawiści i przestępstwom motywowanym nienawiścią;

12. wzywa Komisję do uwzględnienia w rocznym sprawozdaniu na temat praworządności wszystkich krajów objętych procesem rozszerzenia, które obecnie nie są w nim brane pod uwagę; jest szczególnie zaniepokojony utrzymującymi się niedociągnięciami i stagnacją reform systemu sądownictwa, próbami cofania postępów w zwalczaniu korupcji, ograniczonym postępem w reformach administracji publicznej, niewystarczającym dostosowaniem prawa wyborczego do norm europejskich, a także polaryzacją społeczną, kurczeniem się przestrzeni społeczeństwa obywatelskiego i ograniczaniem prawa do pokojowych zgromadzeń w niektórych krajach objętych procesem rozszerzenia;

13. podkreśla, że ani w UE, ani w krajach, które chcą do niej przystąpić, nie ma miejsca na podburzającą retorykę, negowanie ludobójstwa lub gloryfikowanie zbrodniarzy wojennych z którejkolwiek strony; podkreśla, że konfrontacja z przeszłością jest niezbędna do prawdziwego pojednania, które ma kluczowe znaczenie dla prosperowania społeczeństw i udanej integracji;

14. zachęca kraje objęte procesem rozszerzenia, by dalej zdecydowanie i terminowo wdrażały niezbędne reformy oraz czyniły wymierne i nieodwracalne postępy, począwszy od podstaw; podkreśla, że trzeba nieustannie działać na rzecz wspierania pluralizmu mediów, obrony praw dziennikarzy, ochrony środowiska sprzyjającego dziennikarstwu śledczemu i gwarantowania wolności słowa we wszystkich krajach objętych procesem rozszerzenia, a jednocześnie wdrażać skuteczne mechanizmy zwalczania mowy nienawiści, kampanii oszczerstw, nękania, gróźb i ataków wobec dziennikarzy;

nalega, by prowadzono dochodzenia w sprawie takich przestępstw i je ścigano, a jednocześnie próbowano rozwiązać problem koncentracji mediów, presji politycznej i gospodarczej oraz braku przejrzystości finansowania i własności mediów;

15. podkreśla potrzebę większego zaangażowania obywateli i społeczeństwa obywatelskiego w proces rozszerzenia; podkreśla rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego o udokumentowanych osiągnięciach i fachowej wiedzy sektorowej w nadzorowaniu, negocjowaniu, wdrażaniu i monitorowaniu reform, co gwarantuje przejrzystość, rozliczalność i zaufanie publiczne do procesu akcesyjnego; podkreśla, jak ważne jest stałe wspieranie ich działań i gwarantowanie im bezpiecznego środowiska pracy; apeluje o zwiększenie świadomości narodowej co do tego, jak ważne jest wspieranie społeczeństwa obywatelskiego oraz zwiększenie wsparcia państwowego dla jego inicjatyw, także w kontekście przygotowania do zmian w finansowaniu po przystąpieniu do UE;

16. przypomina swoje stanowisko, zgodnie z którym dostosowanie się kraju kandydującego do WPZiB jest podstawowym wskaźnikiem jego jasnej orientacji geostrategicznej, zaangażowania na rzecz podstawowych wartości i zasad UE oraz gotowości do przyszłego członkostwa w UE;

17. zauważa, że niektóre kraje kandydujące, przede wszystkim Ukraina, już teraz przyczyniają się do bezpieczeństwa i obrony Europy; wyraża najgłębszy szacunek i wdzięczność wobec narodu ukraińskiego, który każdego dnia płaci najwyższą cenę za ochronę europejskiego stylu życia;

18. z zadowoleniem przyjmuje pomyślne wznowienie dialogu w ramach WPZiB z partnerami z Bałkanów Zachodnich oraz podkreśla znaczenie tych partnerstw dla pokoju i bezpieczeństwa; wzywa wszystkie kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące do priorytetowego potraktowania szybkiego i pełnego dostosowania się do WPZiB i przypomina, że kraj może przystąpić do UE tylko wtedy, gdy w pełni dostosuje się do WPZiB, w tym przyjmie i będzie wdrażać środki ograniczające i dostosuje się do unijnego systemu wizowego; zauważa, że najbardziej niepokojące zjawiska i regres demokracji dalej występują w krajach objętych procesem rozszerzenia o najniższym poziomie dostosowania WPZiB oraz w krajach, w przypadku których proces akcesyjny praktycznie utknął w martwym punkcie, w szczególności w Serbii, Gruzji i Turcji; wzywa UE i państwa członkowskie, by zrobiły co w ich mocy, by nie dopuścić do sytuacji, w której inne kraje objęte procesem rozszerzenia pójdą tą samą drogą; podkreśla, że systematyczne niedostosowywanie się do WPZiB to podstawowa przeszkoda w przystąpieniu do UE; oczekuje, że kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące również w pełni dostosują się do wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony (WPBiO), w tym jej zasad, celów i misji, które stanowią zasadniczy

element procesu akcesyjnego; zachęca Radę do Spraw Zagranicznych do zapraszania ministrów spraw zagranicznych krajów objętych procesem rozszerzenia, które w pełni dostosowały się do WPZiB, do udziału w jej szczytach w charakterze gości;

19. zwraca uwagę na konieczność wzmocnienia roli krajów kandydujących w systemie bezpieczeństwa i obrony europejskiej oraz popiera ich udział – w oparciu o osiągnięcia – w wybranych unijnych instrumentach, programach i projektach obronnych oraz przyznanie im statusu obserwatora w Europejskiej Agencji Obrony; apeluje o ich włączenie do debaty i zaangażowanie w zobowiązania dotyczące gwarancji bezpieczeństwa dla Ukrainy; dostrzega wkład kilku krajów kandydujących w misje UE w dziedzinie WPBiO oraz ich walkę z antyunijnymi zagranicznymi manipulacjami informacjami i ingerencjami w informacje oraz zagrożeniami hybrydowymi, a także podkreśla, że ściślejsza integracja wzmacnia zbiorowe bezpieczeństwo i odporność na zagrożenia hybrydowe;

20. podkreśla, że brak dostosowania do WPZiB niesie za sobą zagrożenia dla bezpieczeństwa UE, takie jak umożliwienie obywatelom państw niebędących członkiem UE uzyskania prawa do podróży bezwizowych do UE przez nadanie im obywatelstwa kraju kandydującego lub dalsze zwiększanie zależności od Chin; domaga się jasnej warunkowości w zakresie współpracy z rywalami geopolitycznymi, którzy dążą do podważenia międzynarodowego ładu opartego na zasadach i osłabienia Europy;

21. podkreśla, że współpraca regionalna, zwłaszcza na Bałkanach Zachodnich, jest warunkiem wstępnym przystąpienia do UE; podkreśla, że pojednanie prowadzące do stosunków dobrosąsiedzkich ma zasadnicze znaczenie dla powodzenia przystąpienia do UE; zaznacza ponadto, że nierozstrzygnięte kwestie dwustronne między UE a państwami trzecimi należy rozwiązać dwustronnie zgodnie z prawem międzynarodowym i że nie powinno się ich wykorzystywać, by blokować proces rozszerzenia; ostrzega, że nadmierne opóźnienia mogą mieć negatywny wpływ zarówno na opinię publiczną, jak i zaangażowanie polityczne krajów kandydujących;

22. przypomina, że zgodnie z kryteriami kopenhaskimi proces przystąpienia do UE zależy od spełnienia warunków określonych w ramach negocjacyjnych UE, wspierania stosunków dobrosąsiedzkich oraz przestrzegania umów dwustronnych i międzynarodowych oraz że bazuje on na osiągnięciach poszczególnych krajów; wzywa Radę, by zapobiegała sytuacjom, w których kwestie dwustronne niezwiązane z kryteriami kopenhaskimi utrudniają osiągnięcie postępów;

23. podkreśla znaczenie dialogu między Belgradem a Prisztiną – który ma kluczowe znaczenie dla postępów Serbii i Kosowa na drodze do integracji europejskiej oraz który przyczyni się do stabilności i

dobrobytu w regionie – oraz dalszego wdrażania w dobrej wierze porozumienia znad Prespy między Macedonią Północną a Grecją oraz układu o przyjaźni, stosunkach dobrosąsiedzkich i współpracy między Macedonią Północną a Bułgarią, zgodnie z ramami negocjacyjnymi UE;

24. przypomina swoje stanowisko w sprawie znaczenia otwierania i publikowania wojennych i komunistycznych archiwów historycznych, co pozwoli na dalsze poszukiwanie prawdy i pojednania oraz wzmocni demokratyczne rządy; podkreśla, jak ważne jest pełne wykonywanie orzeczeń sądów krajowych i międzynarodowych oraz przestrzeganie międzynarodowych zobowiązań dotyczących zbrodni wojennych i osób zaginionych, a także rozwiązanie problemu gloryfikacji zbrodniarzy wojennych i rewizjonizmu historycznego;

25. podkreśla, że podejście oparte na osiągnięciach może obejmować zamrożenie lub cofnięcie negocjacji akcesyjnych w przypadku regresu w zakresie podstawowych wartości, przy czym negocjacje można wznowić dopiero po osiągnięciu wystarczających postępów w reformach; podkreśla, że kraje osiągające słabe wyniki w dziedzinie rządów demokratycznych muszą stawić czoła konsekwencjom, aby proces akcesyjny pozostał rzeczywiście oparty na osiągnięciach; przypomina, że UE musi aktywnie wspierać filary demokratyczne w krajach kandydujących, aby zwiększyć ich stabilność i tempo reform;

26. wzywa do przeprowadzenia dogłębnej oceny polityki rozszerzenia, w tym jej treści i istoty, aby ocenić, dlaczego niektóre kraje objęte procesem rozszerzenia poczyniły tak ograniczone postępy, w szczególności w dziedzinie praworządności, praw człowieka i demokracji; apeluje również o ocenę postępów nie tylko na poziomie legislacyjnym, lecz także wdrażania przepisów;

27. wzywa Komisję, by stworzyła grupę monitorującą wdrażanie reform w klastrze „Kwestie podstawowe”, w którym szybkie postępy lub regres są często najbardziej widoczne i mogą znacząco wpływać na wiarygodność i trwałość procesu akcesyjnego;

28. przyznaje, że poważne niedociągnięcia wcześniej zakończonych procesów rozszerzenia umożliwiły regres demokracji po przystąpieniu do UE, co podważyło wiarygodność polityki rozszerzenia UE; zauważa, że w krajach kandydujących, które poczyniły niewystarczające postępy na drodze do członkostwa, UE powinna wzmocnić wsparcie dla prodemokratycznych podmiotów społeczeństwa obywatelskiego, które są zaangażowane w reformy i przywiązane do wartości europejskich;

29. apeluje do delegatur UE działających na miejscu, by konsekwentnie stosowały bardziej wiarygodne i oparte na osiągnięciach podejście, które zakłada poszanowanie praworządności i ochronę praw człowieka;

Zapewnienie skutecznego funkcjonowania rozszerzonej Unii

30. uważa, że proces przygotowań do rozszerzenia powinien przebiegać równolegle w UE i w krajach objętych procesem rozszerzenia, aby zagwarantować, że rozszerzona Unia będzie funkcjonować skutecznie;

31. ponawia swój apel do instytucji UE i państw członkowskich o podjęcie niezbędnych reform, aby wzmocnić UE i zwiększyć jej autonomię strategiczną, tak aby brak tych reform nie opóźniał przystąpienia nowych państw;

32. ponawia swój apel o zwiększenie sprawczości UE dzięki wprowadzeniu głosowania większością kwalifikowaną w obszarach istotnych dla procesu akcesyjnego, w szczególności przez zniesienie wymogu jednomyślności na etapach pośrednich procesu rozszerzenia, kiedy podejmuje się decyzję o otworzeniu i zamknięciu poszczególnych klastrów i rozdziałów negocjacyjnych; ubolewa, że nadużywanie jednomyślności na etapach pośrednich procesu rozszerzenia wielokrotnie spowalniało rozszerzenie UE i osłabiało poparcie społeczne dla integracji z UE;

33. uważa, że należy przeprowadzić przegląd polityk sektorowych UE, aby ocenić, jak włączyć do nich nowe państwa członkowskie i zapewnić skuteczne funkcjonowanie rozszerzonej Unii; z zadowoleniem przyjmuje zbliżające się przeglądy polityki przed rozszerzeniem jako istotny krok w przygotowaniu Unii na przyjęcie nowych członków;

34. zaznacza, że jak pokazują poprzednie rundy rozszerzenia, proces rozszerzenia oferuje znaczny potencjał konwergencji w kluczowych obszarach, takich jak gospodarka, ochrona środowiska i bezpieczeństwo; z zadowoleniem przyjmuje wczesne efekty tej konwergencji, która jest wynikiem nadania krajom europejskiej perspektywy; podkreśla, że polityka spójności oraz wspólna polityka rolna odgrywają kluczową rolę w promowaniu konwergencji między państwami członkowskimi UE i że należy je chronić w powiększonej Unii Europejskiej;

35. dostrzega, jak ważne jest szerokie umożliwianie krajom kandydującym, które poczyniły znaczne postępy w reformach związanych z przystąpieniem do UE, stopniowej integracji – opartej na osiągnięciach oraz mającej charakter odwracalny – ze wspólnymi politykami UE, takimi jak jednolity rynek, w tym jednolity rynek cyfrowy, przy pełnym zachowaniu integralności rynku wewnętrznego UE i równych warunków działania; podkreśla, że chociaż stopniowa integracja krajów kandydujących może pomóc im we wdrażaniu unijnego dorobku prawnego, a tym samym ułatwić przystąpienie do UE, nie może ona zastąpić pełnego członkostwa w UE; podkreśla, że przyszłe państwa członkowskie powinny mieć takie same prawa i

obowiązki jak obecne państwa członkowskie, oraz zdecydowanie sprzeciwia się tworzeniu różnych kategorii członkostwa;

36. zaznacza, że najbardziej odczuwalnym i najlepiej odbieranym rezultatem stopniowej integracji jest liberalizacja reżimu wizowego; popiera nowe zasady umożliwiające zawieszenie liberalizacji reżimu wizowego wobec obywateli krajów objętych procesem rozszerzenia, którzy są odpowiedzialni za erozję demokracji i poważne naruszenia praw człowieka, w tym prześladowania i przemoc wobec pokojowych demonstrantów, społeczeństwa obywatelskiego, pracowników mediów i polityków opozycji;

37. podkreśla, że krajom kandydującym należy umożliwić stopniową integrację zgodnie z podejściem opartym na osiągnięciach i warunkowości; zwraca uwagę, że należy koniecznie zagwarantować odwracalność stopniowej integracji w przypadku, gdy kraj kandydujący przestaje wywiązywać się ze swoich zobowiązań;

38. powtarza, że proces rozszerzenia należy wspierać przez zaangażowanie krajów kandydujących w funkcjonowanie instytucji UE, w tym nadanie im statusu obserwatora w odpowiednich organach i instytucjach, np. Parlamencie i Agencji Praw Podstawowych Unii Europejskiej;

39. podkreśla, jak ważne jest wzmacnianie świadomości społeczeństw europejskich na temat rozszerzenia Unii Europejskiej oraz kluczowej roli tego procesu w zabezpieczaniu przyszłości integracji europejskiej; podkreśla, że powodzenie procesu rozszerzenia będzie w dużej mierze zależeć od jasnej i przejrzystej strategii komunikacji;

Wspieranie krajów objętych procesem rozszerzenia na ich drodze do członkostwa w UE

40. podkreśla, że UE powinna nie tylko określić indywidualne cele reform, plany działania i pośrednie harmonogramy dla każdego kraju przystępującego, ale także zwiększyć przejrzystość tego procesu i ustanowić jasne i przewidywalne harmonogramy przystąpienia krajów kandydujących, które poczyniły największe postępy na drodze do akcesji, aby uniknąć utraty dynamiki i wiarygodności; uważa, że rozszerzenie UE powinno mieć miejsce, gdy tylko kraje kandydujące spełnią wszystkie warunki przystąpienia;

41. wskazuje, że kluczowych reform dotyczących funkcjonowania i niezależności instytucji nie należy realizować pośpiesznie ani nie można instrumentalizować ich politycznie, szczególnie w krajach kandydujących o złożonych rozwiązaniach ustrojowych; zaznacza, że przyspieszone procedury lub presja związana z harmonogramami politycznymi nie mogą ograniczać jakości prawnej i integralności instytucjonalnej reform;

42. uważa, że przedakcesyjna pomoc finansowa, w tym instrumenty na

rzecz Bałkanów Zachodnich, Ukrainy i Mołdawii, ma kluczowe znaczenie, aby zapewnić krajom objętym procesem rozszerzenia ustrukturyzowane wsparcie finansowe na rzecz transformacji instytucjonalnej i gospodarczej; podkreśla, że wszelką unijną pomoc finansową należy udzielać z poszanowaniem i utrzymaniem zasady warunkowości wsparcia przedakcesyjnego, w tym w zakresie praworządności i zwalczania korupcji, tak aby chronić interesy finansowe UE i obywateli obu stron; zwraca uwagę, że należy dostosować warunki wdrażania IPA, tak aby ułatwić przygotowania i proces uczenia się niezbędne do korzystania z funduszy strukturalnych;

43. podkreśla, że rozszerzenie wymaga reform finansowych pozwalających sprostać wyzwaniom m.in. w polityce spójności i rolnictwa oraz zagwarantować, że z budżetu UE będzie można nadal realizować istniejące programy i priorytety polityczne;

44. zauważa, że we wniosku Komisji dotyczącym wieloletnich ram finansowych (WRF) na lata 2028–2034 wyraźnie wskazano rozszerzenie jako jeden z priorytetów strategicznych UE; podkreśla, że rozszerzenie jest głównym filarem Instrumentu „Globalny wymiar Europy”, jako że przeznacza się na nie 21 % jego proponowanego budżetu, tj. 43,1 mld EUR, i korzystają z niego wszystkie obecne i potencjalne kraje kandydujące oraz partnerzy ze wschodniego sąsiedztwa, a także przewidziano w nim ukierunkowane środki na pomoc przedakcesyjną, wzmacnianie instytucjonalne oraz wewnętrzne przygotowania UE do przyszłych rozszerzeń;

45. apeluje, by w nowych WRF przewidziano odpowiednie finansowanie przedakcesyjne, adekwatne do spodziewanego rozszerzenia UE w okresie ich obowiązywania, ponieważ niektóre kraje kandydujące prawdopodobnie przystąpią do UE w okresie składania wniosków do nowych WRF; apeluje o jasne i spójne przydziały i określanie przeznaczenia funduszy przedakcesyjnych dla krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących w filarze WRF „Globalny wymiar Europy” oraz podkreśla, że środki te należy chronić przed przekierowywaniem na inne priorytety zewnętrzne oraz że powinny one wyraźnie odzwierciedlać priorytety w najważniejszych obszarach, a jednocześnie zwiększać widoczność i przejrzystość pomocy przedakcesyjnej; podkreśla, że środki te muszą bezpośrednio wspierać praworządność, reformę administracji publicznej, spójność społeczną i terytorialną oraz wzmacnianie i angażowanie lokalnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego i niezależnych mediów, tak aby gwarantować przejrzystość, zapobiegać sprzeniewierzeniu środków finansowych i zapewnić publiczną rozliczalność władz państw korzystających ze wsparcia; apeluje do Komisji o konsekwentne stosowanie ukierunkowanej warunkowości opartej na jasnych poziomach odniesienia dotyczących postępów, polegającej na nagradzaniu reform oraz sankcjonowaniu regresu lub utrzymującego się braku postępów;

46. powtarza apel o ustanowienie ram skutecznej współpracy między Prokuraturą Europejską (EPPO) a krajami kandydującymi; zachęca kraje kandydujące i potencjalne kraje kandydujące do UE, by szybko zawarły dwustronne porozumienia robocze z EPPO, co ułatwi bliską współpracę i ściganie niewłaściwego wykorzystania funduszy UE;

47. podkreśla, że należy wzmocnić i lepiej dostosować finansowanie na wdrażanie działań w takich obszarach jak ochrona środowiska, klimat i dobrostan zwierząt oraz wsparcie na rzecz budowania zdolności krajów kandydujących; odnotowuje przekrojowy charakter i wysokie koszty tych środków oraz fakt, że są one kluczowe dla zrównoważonego rozwoju, dostosowania do Zielonego Ładu i przepisów UE dotyczących dobrostanu zwierząt oraz integracji z rynkiem wewnętrznym;

48. podkreśla znaczenie włączenia krajów kandydujących w bieżące i przyszłe projekty UE dotyczące połączalności, transportu, infrastruktury energetycznej, transformacji ekologicznej, bezpieczeństwa cyfrowego, odporności i mobilności wojskowej UE, aby wzmocnić bezpieczeństwo Europy w trudnym kontekście geopolitycznym;

49. podkreśla strategiczne znaczenie regionu Morza Czarnego dla bezpieczeństwa i dobrobytu całego kontynentu europejskiego; wskazuje na konieczność wzmocnienia połączalności infrastruktury transportowej, energetycznej i cyfrowej Ukrainy, Mołdawii, Rumunii, Bułgarii i Turcji, tak aby zwiększyć odporność regionu, zdywersyfikować łańcuchy dostaw oraz zabezpieczyć alternatywne szlaki handlowe;

50. podkreśla, że projekty dotyczące infrastruktury transportowej i energetycznej we wschodnim sąsiedztwie UE i na Bałkanach Zachodnich mają strategiczne znaczenie dla wzmocnienia autonomii geostrategicznej UE oraz apeluje o ich szybkie ukończenie i pełne uruchomienie;

51. jest zaniepokojony rosnącym wpływem Chin w krajach objętych procesem rozszerzenia, zależnościami gospodarczymi i politycznymi spowodowanymi chińskimi programami pomocy finansowej oraz znacznymi inwestycjami tego kraju w kluczowych sektorach, takich jak energetyka, telekomunikacja, infrastruktura oraz sektory wydobywczy i surowców, jak również długoterminowymi konsekwencjami dla odporności demokratycznej, bezpieczeństwa gospodarczego i interesów Europy; wzywa UE do bardziej zdecydowanych i widocznych działań, w tym do zapewniania wiarygodnych alternatyw inwestycyjnych;

52. z zadowoleniem przyjmuje wymierne korzyści dla obywateli wynikające z obniżania opłat roamingowych między UE a Bałkanami Zachodnimi; apeluje do Komisji o przyspieszenie działań na rzecz

rozszerzenia takich rozwiązań roamingowych na wszystkie kraje objęte procesem rozszerzenia, tak aby jak najszybciej wdrożyć zasadę korzystania z telefonu za granicą tak jak w kraju i jednolity obszar płatności w euro (SEPA) we wszystkich krajach kandydujących i potencjalnie kandydujących;

53. apeluje o większe skoncentrowanie inwestycji w kapitał ludzki, aby wzmacniać konkurencyjność i innowacyjność w krajach kandydujących oraz znaleźć praktyczne rozwiązania problemu bezrobocia młodzieży;

54. ponownie wzywa Radę, Komisję i Europejską Służbę Działań Zewnętrznych (ESDZ), by zintensyfikowały proaktywne i strategiczne działania komunikacyjne na temat wymiernych korzyści płynących z członkostwa w UE w krajach objętych procesem rozszerzenia i w państwach członkowskich za pomocą nie tyle ogólnych kampanii informacyjnych, a dostosowanych do potrzeb, opartych na faktach i zorientowanych na wyniki strategii komunikacyjnych, które wspierają realizację celów UE oraz angażują lokalne społeczeństwo obywatelskie i media; podkreśla, że kluczową rolę mają tu do odegrania młodzi ludzie, ponieważ ruchy młodzieżowe wielokrotnie okazywały się ważnym elementem wspierania prodemokratycznego aktywizmu w krajach kandydujących; ponawia ponadto swój apel do Komisji, by zadbała o pełną widoczność i świadomość społeczną pomocy i inwestycji UE w krajach kandydujących, w tym gdy trafiają one do nich za pośrednictwem organizacji międzynarodowych, dzięki ich wyraźnemu oznakowaniu oraz eksponowaniu flagi UE; podkreśla, że chociaż USA przestały wspierać niezależne media i społeczeństwo obywatelskie w krajach kandydujących, w interesie Unii zdecydowanie leży szybkie przejęcie tej roli; podkreśla, że ponieważ poparcie obywateli będzie decydujące w procesach ratyfikacyjnych, komunikacja musi odwoływać się zarówno do rozumu, jak i emocji; wzywa instytucje UE do wspierania inkluzywnych debat publicznych na temat rozszerzenia, umożliwiających ogółowi społeczeństwa konstruktywną dyskusję i rzeczywisty udział w tym procesie; podkreśla znaczenie większego oddolnego zaangażowania obywateli w proces rozszerzenia zarówno w państwach członkowskich UE, jak i w krajach kandydujących;

55. podkreśla, że władze i przywódcy polityczni krajów objętych procesem rozszerzenia odgrywają kluczową rolę w umożliwianiu współpracy ponad podziałami politycznymi na rzecz reform związanych z przystąpieniem, utrzymywaniu konsensusu społecznego wokół członkostwa w UE oraz skutecznym i stałym komunikowaniu obywatelom korzyści wynikających z przystąpienia do UE; podkreśla kluczową rolę organizacji społeczeństwa obywatelskiego w propagowaniu opartego na faktach dyskursu publicznego na temat integracji z UE, przeciwdziałaniu dezinformacji oraz ułatwianiu świadomej debaty publicznej; apeluje do Komisji i państw członkowskich o systematyczne włączanie podmiotów społeczeństwa

obywatelskiego w strategiczne działania komunikacyjne dotyczące rozszerzenia i reform wspieranych przez UE;

56. wzywa Komisję, w tym jej najwyższe kierownictwo, do stosowania jaśniejszego i bardziej bezpośredniego języka w komunikacji publicznej, w tym w wypowiedziach na temat niedociągnięć, braku postępu oraz regresu, w szczególności w zakresie praworządności, tak aby zapewnić przestrzeganie zasady warunkowości, bronić fundamentalnych wartości Unii i utrzymywać zaufanie podmiotów proeuropejskich i prodemokratycznych;

57. wzywa instytucje UE i państwa członkowskie, by w pełni zaangażowały się w dalsze wzmacnianie procesów reform w krajach kandydujących, w szczególności przez zwiększanie ich zdolności administracyjnych za pomocą ukierunkowanych programów budowania zdolności; apeluje, by zacieśniano współpracę akademicką i edukacyjną między państwami członkowskimi UE a krajami objętymi procesem rozszerzenia przez promowanie szkoleń skupiających się na wartościach europejskich, praworządności, dobrych rządach, administracji publicznej oraz zwalczaniu korupcji, a także stworzenie platformy do wspólnych szkoleń dla urzędników krajów objętych procesem rozszerzenia, w tym urzędników administracji lokalnych i regionalnych; podkreśla sukces tworzenia partnerstw w przekazywaniu sektorowej wiedzy specjalistycznej i podkreśla, że należy wykorzystywać te pozytywne doświadczenia, między innymi po to, by państwa członkowskie bardziej utożsamiały się z procesem rozszerzenia; podkreśla, że w ramach programów budowania potencjału należy również priorytetowo traktować wzmacnianie niezależnych organizacji społeczeństwa obywatelskiego i ochronę przestrzeni ich działania; apeluje do Komisji o wsparcie programów, które wzmacniają lokalne społeczności, wolontariuszy oraz inicjatywy obywatelskie promujące kulturę demokratyczną, wartości europejskie i spójność społeczną;

58. podkreśla rolę dyplomacji parlamentarnej, rozliczalności i unijnych programów wspierających demokrację w utrzymaniu dynamiki reform; ponownie wyraża gotowość, by wzmocnić regularny i przejrzysty dialog i współpracę z parlamentami narodowymi krajów kandydujących i potencjalnych krajów kandydujących na podstawie wcześniejszych pozytywnych doświadczeń i sprawdzonych formatów, przy wykorzystaniu istniejących narzędzi i inicjatyw Parlamentu na rzecz wspierania demokracji oraz promowaniu większego nadzoru parlamentarnego nad procesem przystąpienia do UE i powiązanymi reformami;

59. podkreśla, że należy wspierać reformy ordynacji wyborczej, które zapewnią wolne, uczciwe i demokratyczne wybory, zgodnie z międzynarodowymi standardami; podkreśla, że spełnienie kryteriów dotyczących pluralizmu, integralności partii, przejrzystości finansowania partii i mediów oraz niezależności sądów i mediów są

warunkami wstępnymi wsparcia finansowego i postępów; zachęca UE i państwa członkowskie do korzystania z instrumentów partycypacyjnych przewidujących udział obywateli, parlamentów, społeczeństwa obywatelskiego i młodzieży, co pozwoli wymieniać poglądy, zwiększać wzajemne zrozumienie i wzbudzać poczucie odpowiedzialności przed formalnym przystąpieniem kraju do UE;

60. jest zaniepokojony zakrojonymi na szeroką skalę złośliwymi kampaniami dezinformacyjnymi, które Rosja i inne podmioty prowadzą bez przerwy od wielu lat i których intensywność wzrosła od początku rosyjskiej wojny napastniczej przeciwko Ukrainie; zauważa, że kraje kandydujące, potencjalne kraje kandydujące i państwa sąsiadujące z UE są wyraźnym celem operacji Rosji, które polegają na manipulacji informacjami i ingerencjach w informacje, służących m.in. zdyskredytowaniu Unii i umniejszeniu wartości integracji europejskiej;

61. apeluje, by UE zacieśniła dialog ze społeczeństwem obywatelskimi i zwiększyła wsparcie dla niezależnych mediów śledczych, organów weryfikujących informacje i organizacji społeczeństwa obywatelskiego zajmujących się edukacją medialną, tak aby skutecznie zwalczać dezinformację oraz zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje; podkreśla, że należy stale wspierać wszystkie kraje objęte procesem rozszerzenia, które borykają się z silną ingerencją zewnętrzną w proces konwergencji z UE i w procesy wyborcze, oraz ściśle z nimi współpracować; apeluje o wykorzystanie wniosków wyciągniętych z partnerskiej misji UE w Mołdawii; podkreśla, jak ważna jest ocena i poprawa skuteczności instrumentów UE mających wspierać kraje kandydujące w przeciwdziałaniu zagranicznym manipulacjom informacjami i ingerencjom w informacje; z zadowoleniem przyjmuje zamiar Komisji, by rozszerzyć zaproponowaną europejską tarczę demokracji na kraje przystępujące, co wzmocniłoby ich zdolność do reagowania na zagrożenia, takie jak zagraniczne manipulacje informacjami i ingerencje w informacje oraz kampanie dezinformacyjne; apeluje do Komisji i ESDZ o pogłębienie współpracy z krajami objętymi procesem rozszerzenia, które są najbardziej podatne na zagrożenia, w dziedzinach odporności informacyjnej, cyberbezpieczeństwa i zagrożeń hybrydowych; wzywa ESDZ i delegatury UE w państwach trzecich, aby dalej wzmacniały swoje zdolności do walki z dezinformacją i propagandą na temat WPZiB oraz przeciwdziałania im, w tym przez inwestycje we wspólne kampanie zwalczania zagranicznych wpływów;

62. zauważa z zaniepokojeniem, że Rosja coraz częściej przedstawia się jako globalny obrońca „tradycyjnych wartości”, wykorzystując rosyjski Kościół prawosławny jako narzędzie dezinformacji i projekcji miękkiej siły, zwłaszcza w krajach byłego Związku Radzieckiego; podkreśla, że takie praktyki mają na celu osłabienie demokracji, spójności społecznej i orientacji proeuropejskiej; apeluje o włączenie

do WPZiB i polityki rozszerzenia konkretnych środków służących niwelowaniu tych wpływów, w tym dyplomacji religijnej, komunikacji strategicznej oraz wsparcia dla społeczności religijnych, które były ofiarami represji sowieckich;

°

° °

63. zobowiązuje swoją przewodniczącą do przekazania niniejszej rezolucji Radzie, Komisji, wiceprzewodniczącej Komisji / wysokiej przedstawicielce Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa, rządom i parlamentom państw członkowskich oraz rządom i parlamentom krajów objętych procesem rozszerzenia.